

כתובת האתר של ישיבת "אשרי האיש" – ההרצאות של הרב יוסף צ. בן-פורת

www.emuna.info

שיחתו השבועית של ראש הישיבה – הרב יוסף צ. בן-פורת

לשון הרע – החמורה שבעבירות – יוצרת את הצרעת

יפן הרחוקה – מהווה איתנות והתראת לישראל הקטנה!

פרשת תזריע – שנת תשע"א

לרופא לרפאות (ברכות ס, א). אם כן, צריך המצורע ללכת אל הרופא, ולא לכהן! עד עכשיו, ידענו שלכהנים שני תפקידים: "יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על מזבחך" (דברים לג, י). האחד - להקריב קורבנות במקדש ולעזור לאנשים להיטהר מחטאיהם. התפקיד השני אותו מצאנו, ללמד תורה לבני ישראל. והנה, כרגע, למרבה ההפתעה, הוטל עליהם תפקיד נוסף - לרפא מצורעים.

צרעת איננה נגרמת על ידי גורמים גשמיים

והנה, מוסכם על רוב הפרשנים, זאת על פי דברי חז"ל, שהצרעת היתה מחלה רוחנית ולא מחלה גשמית רגילה. ואף הרמב"ם הנוטה להסביר את טעמי המצוות על דרך הפשט, הפעם חורג מהרגלו ומדגיש שזו מחלה רוחנית:

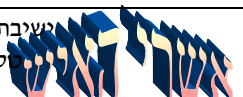
"אבל 'טומאת צרעת'... והעיקר המוסכם עליו - **שהוא עונש על לשון הרע**, ושהשינוי ההוא יתחיל בכתלים; ואם עשה תשובה - הוא המכוון, ואם עמד במריו - יתפשט השינוי

למה על הכהנים לעסוק בריפוי מצורעים?

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים" (ויקרא יג, ב).

פרשת טומאת המצורע וטהרתו, קובעת לעצמה מקום מיוחד בתוך חמשת חומשי תורה, שכן זאת הפעם חורגים אנו אל תוך עולם הרפואה. עוסקים אנו באיבחון מחלת הצרעת, על סוגיה השונים בבידודו של החולה וניתוקו מהחברה, במעקב אחר תהליך החלמתו, עד להבראתו השלמה וחזרתו לחיי משפחה תקינים.

כל המתבונן עומד ותמהה, וכי התורה היא ספר רפואה? והלוא, כל כולה עוסקת בדברים רוחניים. ואם אמנם, רצה הבו"ת ללמדנו כיצד לטפל במחלת הצרעת, אם כן למה לא לימדנו, כיצד מרפאים מחלות שכיחות יותר ונפוצות יותר? וביותר יקשה, אם אמנם מחלה לפנינו, הלוא כבר למדנו מן הפסוק: "ורפא ירפא" (שמות כא, יט), "דתני דבי רבי ישמעאל ורפא ירפא מכאן שניתנה רשות

'ספחת', הוא התחברות...
 שלישית מבהירות רב טוב
 ושפע אשר בו ויתחולל בו,
 וזהו או 'בהרת' " (תורת משה,
 יג, ג).

ונבאר מעט את דבריו: לשון הרע, היא 'התוצר' הסופי של החוטא. האדם המדבר לשון הרע סובל למעשה מ'חולי הנפש', כפי שהגדיר הרמב"ם בשמונה פרקים את כל המידות הרעות. הגדרה זו מצאנו גם בדבריו של רבינו חיים ויטאל ז"ל, בתחילת "שערי קדושה". כמו שבמחלת הגוף תתכנה סיבות שונות למחלה, כגון: כשהרופא מאבן שהמטופל סובל מלחץ דם גבוה או נמוך, הרי שזאת עליו להתחיל לבדוק ולחקור, מה הסיבה שגורמת ללחץ דם בלתי תקין. האם חוסר תזונה? או עודף תזונה? או שמא, תזונה לא מתאימה? ואולי הפתרון נמצא בתחום אחר, שמא חדרו לגופו של המטופל חיידקים או נגיפים? וכיוצא ב.

כך גם למחלה רוחנית, תיתכנה סיבות שונות שגורמות לה. אם כן, מסביר רבינו ז"ל: ישנן שלוש סיבות הגורמות לאדם לספר לשון הרע. הגורם המרכזי הוא, גאווה – כש"כ: "ורם לבבך ושכחת את ה' א-ל הייך" (דברים ח, יד) – המביאה את האדם לאיבוד יראת שמים, למחשבה מתנשאת הגורמת לו לחשוב, שהוא יותר חכם מכולם, לכן הוא רשאי להביע ביקורת על כל אחד ואחד, להשמיץ כל אחד ואחד, מאחורי גבו ואף להלבין את פניו ברבים. אותם דיבורים של לשון הרע גורמים לאותו אדם **צרעת מסוג 'שאת' – שמוכנה 'התנשאות'.**

סיבה שנייה הגורמת לאדם לדבר לשון הרע, היא הימצאותו בחברת רשעים, אשר עיקר דיבוריהם הם לשון הרע ורכילות. אז, אפילו אם הוא אינו מדבר לשון הרע, הוא תמיד שומע לשון הרע, והלוא כבר למדנו מתורתו של החפץ חיים זצ"ל, שהמקבל לשון הרע, חטאו חמור מהאומר. ברור מאלינו, שאדם הנמצא בחברה מסוג זה, לא יתכן שהוא יושב

ההוא לכלי מטתו וכלי ביתו; ואם עמד במריו – יתפשט אל בגדיו, ואחר כך לגופו. **וזהו מופת מקובל באומה כמו 'מי שוטה'.** ותועלת זאת האמונה **מבוארת** " (מור"נ ג, מז).

וכך גם בפירושו למשנה: "ראיית הצרעת הנזכרת בתורה אמרו שהוא **עונש בעבור לשון הרע**... וזה על דרך המוסר והתוכחה הלא תראה שהם **דברים בלתי טבעיים ואינן חלאים טבעיים בשום פנים**, לפי שהבגדים והבתים הם חומר דומם שלא יקרה בהן צרעת וגו' " (נגעים יב, ה).

מקור הדברים, שהצרעת באה על לשון הרע הוא במסכת ערכין (טז, א) "אמר ר' יוסי בן זימרא כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו..." וריש לקיש אמר שהמילה **'מצודע'** נגזרת מהמילים **'מוציא שם רע'**. ברם, עדיין עומדות לפתחנו מספר שאלות קשות. למה רק על חטא של לשון הרע, מקבל האדם מחלה מסוימת ולא על חטאים אחרים? למה על החולה להגיע דווקא אל הכהן? שאלה שלישית – אם אמנם, סיבת הצרעת היא לשון הרע, למה יש סוגים שונים של צרעת?

שלושה סוגי צרעות נגרמים על ידי שלושה סוגי לשון הרע

בדבריו של רבינו משה אלשיך זצ"ל מצאנו תשובה לכל השאלות: "אך הנה קבלו רבותינו ז"ל (ערכין טז, א) כי **הצרעת בא על לשון הרע**. והנה הוא נמשך מאחד משלושה דברים, **אחד מגאווה וגסות הרוח... או מהתחברות אל אנשי רשע. או מרוב כל**, כי יראה כי רב חילו יבזה את כל אדם וידבר עליהם תועה. והיוצאת **מהבחינה הראשונה קרא 'שאת', שהיא התנשאות וגאווה. או**

שאינן שום קשר בין העבירה לבין העונש. כך, יתכן שיש עוד מאות חוקים, שהעונש עליהם הוא אלף שקל. לעומת זאת, להבדיל בין קודש לחול, ב"מלכותא דרקינא", כשהקב"ה אסר לעשות מעשה מסוים, הרי כשהאדם עובר על ציווי זה ועושה עבירה, הוא יוצר **כוח רוחני שלילי שנקרא 'מלאך רע'**. כוח זה הוא שבא אל האדם במשוב חוזר, וגורם לו נזק.

ראינו שלושה סוגים של לשון הרע, כל אחד מהם יוצר 'מלאך רע' מסוג אחר, אותו כוח שלילי חוזר אל האדם וגורם לו צרעת מסוג אחר. ברור אפוא, שכשם שבעולם הטבע כל חידק גורם מחלות שונות, נזקים אחרים ותופעות לוואי אחרות, כך גם בעולם הרוח, **כל מלאך רע גורם למחלה מסוג אחר**.

אם כן, כשמופיע לפני הכהן אדם שיש בגופו צרעת, והכהן מאבחן שהצרעת הינה מסוג **'שאת'**, הרי שהוא יודע, שאותו אדם דיבר לשון הרע, בגלל שיש בליבו גאוה מרובה. לכן כדי להתרפא צריך אותו אדם להשפיל את גאוותו. לעומת זאת, כשהכהן מאבחן צרעת מסוג **'ספחת'**, ברור לו, שהלשון הרע שמדבר אותו אדם נובעת מחברה לא טובה אליה הוא מחובר. לא יתכן שהאדם יפסיק לדבר לשון הרע, מבלי שיתנתק מאותה חברת מרעים. וכך אם הוא מאבחן צרעת מסוג **'בהרת'**, יודע הכהן, שהלשון הרע שאותו אדם מדבר, היא מפני ש'מידי טוב לו', ולא נותר לו, אלא להבהיר ולהסביר לאותו אדם, שהתנהגות מסוג זה הינה כפיות-טובה נוראה ביחס להשי"ת, שכל כך מיטיב לו, והוא לעומת זאת, כל כך מציק ועושה רע לאנשים אחרים.

צרעת על הראש באה על מחשבות והשקפות לא טובות!

רבינו מאיר שמחה הכהן מדווינסק זצ"ל בספרו "משך חכמה" כתב, שכל עונשי ה' הם מידה כנגד מידה, ולכן נגעי בתים באים על מידת "קימוץ וצרות עין", אבל "אם

וידום, מטבע הדברים הוא חייב להשתתף בשמחה ולספר גם כן, לשון הרע. אצל אדם זה תופיע **צרעת מסוג 'ספחת' - שמובנה 'הסתפחות' לרשעים**.

סיבה שלישית היא: יש אנשים שמאוד מאוד טוב להם, פרנסתם מצויה בשפע, בריאותם איתנה, מעמדם החברתי מעולה, אין להם במה לעסוק, אלא בדיבורים ומאחר ודברי חכמה ותורה אינם מעניינים אותם, הרי שהם עוסקים בסיפורי לשון הרע ורכילות. אצל אדם זה תופיע **צרעת מסוג 'בהרת' - מידי 'בהיר' אצלו!**

לפי סוג הצרעת ניתן לדעת את סוג העבירה

לאחר שהבנו שכל סוג של צרעת נוצר על ידי לשון הרע ששורשו אחר, מסביר לנו רבינו יסוד נוסף חשוב עד מאוד.

"והנה מגדולת יוצר הכל ומשלם לאיש כמעשהו, מייחד באדם המראה המתייחסת אל רשעתו. **כי אם נמשך מגאות, מראה שאת. ואם מהתחברות לרשעים, מראה ספחת. ואם מרוב כל מראה בהרת.** ולפי זה תהיה התכת תיבות המקרא כך, אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת, **שהם שמות בחינות העון.** דעו איפה כי **אותן תוארי העון עצמם הם המתהווים עצמם ונעשים נגע צרעת בעור בשרו.** וזהו אומרו והיה בעור בשרו לנגע צרעת. וזהו שימוש הלמ"ד, לומר **שבחינות העון הוא המתהפך לנגע צרעת**" (תורת

משה, שם).

ב"מלכותא דארעא", כשהמחוקק קובע עונשים על עבירות אין הם תוצאה ישירה של העבירה. לדוגמא: אדם הנוסע במהירות מופרזת, נידון לקנס בסך אלף שקל. אדם שלא עצר בתמרור "עצור" ייקנס גם הוא באלף שקל. הרי לנו,

וכה כתב האלשיך הקדוש ז"ל
בתחילת פרשת תזריע:

"אמנם הן אמת
חכמים ז"ל יגידו, כי כל
עובר עבירה אחת כאילו
בורא **כח טומאה** שמקטרג
עליו. כי מוסיף כח
בחזוניות שמאחז בנפש
החוטא הקדושה... והוא גם
הוא המייסר את האדם
בעולם הזה בתוכחות על עון
בכל חולי וכל מכה הבאה
עליו... והוא מאמרנו על
הפסוק (ירמיה ב, יט) 'תיסרך
רעתך וכו''. וגם בגיהנם הן
הם המייסרים את
עושיהם... וכל כל חולי
ומכה הבאים על בני אדם
מנייהו הוו. **וכל מראות**
נגעים המתראות בעור כל
בשר איש, חטאת האדם
אשר לא תעשינה ואשם הן
הנה כחות הטומאה
המתגלים חוצה".

יש על האדם לשמוח כשהוא מקבל צרעת

עוד היקשה רבינו ז"ל, למה
נאמר בפסוק: "והיה בעור בשרו
לנגע צרעת"? והלוא, כלל ידוע הוא
(ויק"ר יא, ז) שהמילה 'והיה' היא לשון
שמחה, וכי מה כאן השמחה כשאדם
נהיה מצורע? ותירוצו:

"כי מבשרו יתברך **בשורה**
טובה, כי אין כח הטומאה
מפלש עדיין אל תוכו רק אל
עור בשרו... **וכל חפץ כח**
הטומאה ליכנס פנימה
למשול ממשל רב".

כלומר, אותם כוחות טומאה
שאדם יצר על ידי לשון הרע, רוצים
להיכנס אל תוך גופו של האדם,
וליצור אצלו מחלות פנימיות קשות.
שהרי שנינו: "אמר ריש לקיש הוא
שטן הוא יצר הרע הוא מלאך המות"
(ב"ב טז, א). שאותו גורם, שדוחף לחטא
הוא זה שרוצה להמיתו. אם כן, יש
לאדם לשמוח בכך שבשלב זה ניתנה
לשטן זכות לפגוע רק בעורו החיצוני,

הנגע בראש, בודאי הוא משובש בכוח
השכל ובדעות זרות, לכן בא הצרעת
בקרחתו מקום המחשבה ומשכן
השכל". הוא ממשיך ומסביר, שאם
החטא הוא במידות רעות, כגון, גסות
הרוח וגאווה, אזי הצרעת מגיעה על
הגוף. אבל אם הפגם אצלו הוא
בהשקפות פסולות, שמשכנן בתוך
המוח, אזי מגיעה הצרעת על הראש.

לשון הרע – העבירה החמורה ביותר – לכן ניתנת להתראה מיידית

הצבנו שאלה, למה דווקא על
לשון הרע הקב"ה מעניש על ידי
מחלה חיצונית הניכרת תיכף ומיד
ולא על עבירות אחרות? נראה לי,
מפני שחז"ל לימדו אותנו שזוהי
העבירה החמורה ביותר בתורה.
"תנא דבי רבי ישמעאל כל המספר
לשון הרע מגדיל עונות **כנגד שלש**
עבירות עבודת כוכבים וגילוי עריות
ושפיכות דמים" (ערכין טו, ב). הלוא כלל
ידוע הוא, שגילוי עריות, שפיכות
דמים ועבודה זרה הן שלושת
העבירות החמורות ביותר בתורה,
שעליהן נאמר 'יהרג ואל יעבור'. ואם
לשון הרע שקולה כנגד שלושתן גם
יחד, ברור שזו העבירה החמורה
ביותר בתורה, ולכן עליה בלבד, נתנה
התורה עונש מייד, גלוי וחשוף לעיני
כל. יתר על כן, עבירה זו הינה הן בין
אדם למקום והן בין אדם לחברו.
היבט נוסף, הנזקים שנגרמים לזולת
על ידי לשון הרע, הם בלתי הפיכים.
כלומר, בעבירות של בין אדם
למקום, אם אדם חוזר בתשובה הוא
מתקן את הכל, ולפעמים יכול להגיע
לדרגה, להפוך את העבירות למצוות.
בעבירות שבין אדם לחברו, אם הוא
גנב לשני או הזיק לו, הוא משלם לו
כסף והבעיה נפתרה. ברם, הנזקים
של לשון הרע, הם בלתי הפיכים,
מכיוון שהציבור כבר קלט את
השמועות הרעות על המדובר והרושם
הרע לא ימחה לעולם. לכן, הקב"ה
נותן התרעה לאותו אדם שיפסיק
לדבר לשון הרע וגם לסובבים אותו
זה משמש כהתרעה, מה קורה לאדם
שמספר לשון הרע.

לבוא אדם בעל רמה רוחנית גבוהה, ולהתחיל בתהליך ריפוי רוחני. על ידי ראייתו של הכהן, המסתכל על הנגע בעיניו הקדושות, הוא גורם לערעור אחיזת כוחות הטומאה באדם. לאחר מכן, הן על ידי אמירתו "טמא" והן על ידי אמירתו "טהור", הוא מפעיל כוחות רוחניים שמסלקים את הטומאה הרוחנית.

הוא שאמר הנביא מלאכי: "פי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא" (ב, 1). מאחר וכוח הדיבור של הכהן מחובר – דעת – אל השי"ת, הרי שבכוחו לסלק את כוחות הטומאה.

כראיה לכך מביא רבינו את דברי מדרש משלי (פ"א) שמספר, על מלכת שבא, שבאה לבדוק את חכמת שלמה הגדולה (מלכים א, ד). אחת השאלות שהציגה לפניו היתה: "ועוד דוגמא אחרת עשתה לו הביאה לו מולין וערלין, אמרה לו הפרש לי מהולין. מיד רמז לכהן גדול ופתח את ארון הברית מהולין שבהן כרעו בחצי קומתן ולא עוד אלא שנתמלא פניהם מזיו השכינה וערלים שבהן נפלו על פניהם. מיד אמר לה, אלו מולין ואלו ערלין".

"הנה כי כח הטומאה נכנע ונכבש בפני הקדושה".

למה בימינו מי שמדבר לשון הרע לא מקבל צרעת?

ברם, לאור כל הדברים שראינו, שהצרעת היא התרעה מוקדמת מפני עונש חמור יותר, והיא אחד מחסדי ה' על ישראל, תשאל השאלה, למה מזה מאות ואלפי שנים שבטלו הלכות נגעים, לא טומאה ולא טהרה מצויים בימינו?

לפני שנענה על שאלה זאת, נוסף שאלה נוספת אותה שאל רבינו ז"ל: למה בכל הפרשה כתוב המילה "אדם" כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת וגו'?

"כי הוא לפי האמת התואר המשובח שבתוארי המין האנושי כנודע מספר הזוהר (תזריע מח, א), ולמה נתייחד באשר שנא ה'. יד. מה יתן

ובאם יחזור בתשובה יתקן חטא זה ותסולק הצרעת.

רואים אפוא, שדינו של הקב"ה בא באופן מדורג, כש"כ הרמב"ם שהובא לעיל. בתחילה באה הצרעת על הבתים, אם לא הועיל, יעלה העונש דרגה ותבוא צרעת על הבגדים. אם האדם ממשיך בדרכו הנלוזה, ואינו מתקן את דרכיו, תבוא על העור, ואם גם אז ישאר אדיש, לא ילך אל הכהן, לא יבקש לתקן את מידותיו הרעות, אזי, יקבל עונש הרבה יותר קשה.

כמו שבחוקי פתיחה באש הנהוגים בכל מדינה תרבותית ונאורה, אם רואה חייל המוצב על משמרתו אויב שמתקרב אליו, חייבים תחילה לתת התראה לבל ימשיך להתקרב. באם האויב אינו מתייחס אליה ברצינות, אזי, יורים באוויר. אם האויב, מתעלם גם מכך, יורים בחלק התחתון של גופו כדי לפוצעו בלבד, ורק אם הוא ממשיך בדרכו הרעה והתוקפנית, אזי, אין ברירה, והותר על פי החוק המקובל והנהוג בכל העולם להורגו.

הכהן דוחה בכוח הקדושה שבפיו ובעיניו את קליפת הצרעת

עדיין נשאר לנו לענות על השאלה, למה התורה מצריכה דווקא את טיפולו של הכהן בנגע הצרעת? "על כן מצוהו הוא יתברך יובא אל הכהן, ולא אל איש חכם לבב [כוונתו לרופא] והוא לוי או ישראל הבקי בנגעים ובמראיהו. רק הכהן אשר הוא קדוש בבחינת שרשו ובעיניו יראה את הנגע, ועל פיו יהיה לטהרו או לטמאו... להכניע כח טומאה העון השורה על הנגע צרעת כי יהיה באדם, הובא אל הכהן קדוש א-להים ליכנע תחתיו. ואחר כך היה מביט הכהן בנגע לדכאו בהבטת עיניו קדושתו".

כלומר, מאחר וסיבת המחלה אינה גשמית, אלא רוחנית, חייב

והסימנים שהוא מראה לכל אחד מאיתנו, באופן אישי, בימינו אנו, הוא מצד אחד חסד גדול, אבל האדם שיעצום את עיניו ויאמר: "רק מקרה הוא", גורם לעצמו שהבוי"ת ינהג עמו במידת הדין קשה. כש"כ הרמב"ם ז"ל:

"יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו **נקרה נקרי** הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים ותוסיף הצרה צרות אחרות. הוא שכתוב בתורה (ויקרא כו,) 'והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי' כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו אם תאמרו שהוא קרי **אויסיף לכם חמת אות** קרי" (הלי תעניות א, ג).

הווי אומר, הצרות הראשונות והקלות הינן התרעה כדי לשוב בתשובה. באותה מידה ניתן לראות סימנים והתרעות של בורא עולם גם בענייני כלל ישראל.

רבינו ניסים ב"ר ראובן גירונדי ז"ל (ה"נ-הקל"ו 1291-1377), שהיה מגדולי רבותינו הראשונים, עמד בראש ישיבה גדולה בעיר ברצלונה, אשר בספרד והתפרסם לדורות בחיבוריו הנודעים, פירוש על דברי הרי"ף, ספר שאלות ותשובות ששלח לגדולי בני דורו, פירוש על התורה וגם ספר דרשות, העוסק בעיקרי אמונת ישראל. כתב בספר זה, הידוע בשמו "דרשות הר"ן (הדרוש השישי):

"מי חכם ויבן אלה נבון וידעם פי ישרים דרכי ה' וצדקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם' (הושע יד,), וצריך לבאר מה ענין הנביא להביא בכאן זה הפסוק אחר זכרו בענין מעניני התשובה, אבל הפירוש הוא על דרך שאמרנו, שמה שהזמין לנו ה' יתברך דרכי התשובה הוא **טוב לטובים ומכשול לרעים**. והוא אמרו: 'פי ישרים דרכי ה' , רצה

ומה יוסיף ראיית הכהן, ולא צוה יתברך איש חכם גדול בקי במראות נגעים".

על כך השיב רבינו ז"ל, שרק שישראל נמצאים בדרגה גבוהה מאוד, שהיא דרגת אדם בקדושה, אזי כל חטא יוצר בהם רוע, ואז כוח הטומאה הנוצר על ידי לשון הרע, יוצר באדם צרעת, שהיא בבחינת התרעה מפני צרות גדולות יותר. אצל הגויים, שמעולם לא הגיעו לקדושה גבוהה, אין הלכות טומאה וטהרה ולא זו בלבד:

"ואף גם בישראל עצמן אין רישומן של כחות הטומאה ניכר, אם לא בזמן אשר היו שלמים וטובים שהיתה קדושתן דוחה הטומאה חוצה, מה שאין כן בזמן הזה".

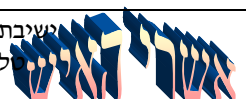
כלומר, כשישראל הם בדרגת קדושה גבוהה, בכוחם לעצור את הטומאה מלחדור לתוך הגוף ואז רישומה נשאר בחוץ. כשאין הם גבוהים ברמה רוחנית, הרי שאין בכוחם לבלום את הטומאה מלחדור פנימה ולחולל את הנזקים בתוך גוף האדם.

ומשל למה הדבר דומה, לאדם שהולך עם בגד לבן נקי, כל טיפת שמן שטיפול עליו מיד תראה והוא יזוז מיד הצידה, כדי שהשמן המטפטף יפסיק להכתימו וללכלכו. אבל, אם הוא לובש בגד הספוג בהרבה שמן וליכלוכים רבים נוספים, הרי שגם באם טיפול עליו אותה טיפת שמן, הוא לא ירגיש כלל וכלל, וממילא לא יזוז ממקומו, עד שישפך עליו כל השמן.

ראינו אפוא, שמחסידי ה' שהוא מראה לחוטא סימנים כדי שיחזור בו מיד בטרם תבוא עליו רעה גדולה יותר. בעניין של הצרעת רואים זאת ברמה של הפרט, שיכל האדם לראות על עצמו, או על זולתו, את מידת הדין כדי לתקן את עצמו.

אם האדם אינו שם ליבו לאיתותים ולהתרעות, עונשו גדל!

אבל לכל מטבע יש שני צדדים, סימני הצרעת שהראה הקב"ה, בעבר, לאדם כדי שיתקן את מעשיו,

שרואה כל אלו התלאות אשר
הם באמת התראות הש"י,
ועודנו מחזיק בדרכו אשר
דרך בה, הוא כמי שעובר
עבירה וקבל עליו התראה,
שהתיר עצמו למיתה."

הנביא אומר, שמאורעות
שקורים במקומות רחוקים, נועדו
לשמש כהתרעה לעם ישראל, שישבו
בתשובה בטרם תבוא עליהם רעה
דומה. ורבינו ז"ל בא וטוען, שהכוונה
לדברים שקורים **"ברחוק מקום**
ובאיים הרחוקים" – הלוא, לנוכח
מה **שאירע לאחרונה ביפן**, הרי
שהדבר כאילו נכתב במיוחד עבורנו
ובימינו.

אכן יפן בנויה מאיים הרחוקים
מרחק רב ביותר. והנה יפן היא מקום
מועד לרעידות אדמה, לכן הם בנו
בניינים רבי קומות עם תכנון מודרני,
המונע את נפילתם אף על ידי רעידת
אדמה קשה ואכן, הבניינים לא נפלו.
אבל, הם לא העלו בדעתם, גם אילו
היו מעלים לא יכלו למנוע זאת,
שרעידת אדמה בים תגרום לצונאמי
קשה, שבו גלי ים בגובה עשר מטר
יכנסו אל תוך היבשה, יפילו ויהרסו
בניינים גבוהים, שכונות וערים,
יכניסו אוניות אל תוך ההרים, כאילו
היו 'עלים נידפים'.

האם זה לא יכול לקרות מחר אצלנו,
שהים יציף את כל שפלת החוף???
כל כוחות היבשה, האוויר והים
לא יוכלו למנוע זאת! **צבא ההגנה**
לישראל יכול למצוא את עצמו מוצף
על כל בסיסיו ומטוסיו, גם פצצות
האטום, אם אמנם יש כאלה,
הנמצאות בדימונה, לא תוכלנה
להושיענו. כל מה שנבנה במאה השנה
האחרונות, יכול ללכת תוך שעה אחת
למצולות!

ביפן הגדולה והעשירה, החזקה
והחכמה, נפגעה באופן קשה ברעש
האדמה העז ובצונאמי שבא
בעקבותיו, תחנת הכוח הגרעינית
בפוקושימה. הנזקים שנגרמו קשים
מאוד. הסכנה שנוצרה מבהילה לא
רק את תושבי יפן, אלא גם את
תושבי אירופה וארה"ב, החוששים

לומר כי דרכי השם הם
ישרים אין בהם רכסים
ועקלקלות, והדרכים
הישרים אין בהם טורח
בהליכתם כלל. וצדיקים
ילכו בם ורשעים יכשלו
ביושר הדרכים ההם, כי
יותר טוב היה להם שלא
יהיו הדרכים ההם ישרים
כאשר הם, כי אז יהיה להם
קצת התנצלות, מה שאין
להם בהיות הדרכים ישרים
ורחבים ומוכנים בתכלית,
ואינם מתעוררים לשוב
בתשובה."

כלומר, מאחר והדרך למצוא
את יסודות האמונה היא מאוד
פשוטה וישרה, להבחין בהתרעות של
הש"ת אין זה קשה, הרי שהרשע לא
יוכל לתרץ את מעשיו בעומדו בפני
בית דין של מעלה, בתירוצים נבובים
ושדופים: "לא ידעתי", "לא הבנתי",
"לא ראיתי", "לא חשבתי". מה שאין
כן, אילו היתה הדרך להשגת האמונה
קשה ומסובכת, רק גאונים היו
יכולים להשיגה, ורק עילויים היו
יכולים לרדת לעומקה, שאז יכול היה
הרשע להתחמק בקלות.

עוד הוסיף רבינו ז"ל דברים
שדומה, שנכתבו במיוחד עבורנו, כדי
שנבין את המתרחש לנוכח עיננו, זאת
למרות שהספר נכתב לפני למעלה
משש מאות שנה.

"ולפעמים מתחדשים
[מקרים] **ברחוק מקום**
ובאיים הרחוקים, כדי
שיתעוררו ישראל אל
התשובה וייראו ויפחדו פן
יגיע הפורענות אליהם, והוא
מאמר הנביא: 'הכרתי גוים
נשמו פנותם החרבתי
חוצותם מבלי עובר נצדו
עריהם מבלי איש מאין
יושב: אמרתי אך תיראי
אותי תקחי מוסר' (צפניה ג, ו-
ז). וכשאנחנו מתיסרים ברעת
האחרים, **הפורענות הולך**
הלוך ונסוע וילך הלוך
וקרב, ואין ספק כי מי

אבל דומני, שמה שאירע ביפן, נותן
לי את התשובה האמיתית. התועלת
שבכור היא: **הוא נועד להפחיד
אותנו,**

שאם לא נחזור בתשובה, בורא עולם,
יסדוק אותנו על ידי רעידה קטנה!!

**ליפן עדיין חוב כבד על מעשיה
במלחמת העולם השנייה**

הלוא, כבר אמר המשורר:
"המביט לארץ ותרעד" (תהלים קד, לב),
הנה ראינו את מבטו של מלך מלכי
המלכים, אל "האיים הרחוקים".
עלינו להפיק את הלקחים בטרם
יהיה מאוחר מידי. הלוא מחסדי ה'
הוא, שהוא עושה את **'הפגנת הכוח'**
על יפן הרחוקה, שטרם גמרה לרצות
את עונשה על אשר כרתה ברית עם
צורר היהודים הנאצי הגרמני ימ"ש,
במלחמת העולם השנייה. גירשה את
הפליטים היהודים משטחה, ואף את
האונייה שבה גרשו את תלמידי
ישיבת מיר, ציוו על רב-החובל
להטביע, הוא סירב פקודה ומאוחר
יותר הועמד לדין על כך. מי יודע עוד
איזה 'הוצאה לפועל' תנחת עליה!?

סיכום: הצרעת, שהיתה
מופיעה בבתים, בבגדים ועל
גוף האדם, היתה עונש
והתרעה על האדם שהיה
מדבר לשון הרע, או שהיו לו
השקפות ודעות רעות. כוח
הטומאה שבעבירה, יצר את
הצרעת. כל סוג של לשון
הרע, יצר סוג אחר של
צרעת. הסיבה שהכהן טיפל
בכך היא, שבכוח הקדושה
אשר לו יסלק את הטומאה
של החטא. גם ברמה
הלאומית, בו"ע נותן
למדינת ישראל סימנים,
שאם לא תתקן את דרכה,
יקרה כאן מה שקרה ביפן
הרחוקה.

מהתפרצות כמות עצומה של קרינה
רדיואקטיבית.

**האם זה לא יכול לקרות מחר אצלנו,
שרעידת אדמה תיסדוק את הכור
בדימונה??**

אותו כור אטומי שנבנה תחת
מעטה סודיות, על ידי דוד בן-גוריון,
אף חברי ממשלתו לא ידעו על בניית
הכור. בספר התקציבים נכתב,
שבונים מפעל טקסטיל. במשך
חמישים שנות קיומו, הוא עלה
למשלם המיסים מליארדים רבים,
לא פעם שאלתי גנרלים מפורסמים
ופרופסורים ידועי שם, מה התועלת
בכור זה? ולשם מה נבנה? ואיש לא
ידע להשיבני!

הכור האטומי לא הרתיע שום

ארגון טרור מכל פעולה שהיא, לא
את הפת"ח, שהצליח לגרש את צה"ל
מיהודה שומרון ועזה, ולהשיג מדינה
פלשתינאית. לא את החיזבאללה,
שירה עלינו אלפי רקטות וטילים. לא
את החמאס, שהקים מדינת טרור,
שהיא כיעצם בגרוננו. אולם, לא רק
ארגוני טרור 'מצפצפים' על הכור.

הכור האטומי לא מנע שום

מלחמה. לא את מלחמת ששת
הימים, לא את מלחמת ההתשה, לא
את מלחמת יום הכיפורים, לא את
מלחמת לבנון הראשונה ואף לא את
השנייה, אם כן לשם מה הוא בא?

בשבת שעברה התארח אצלנו
אדם שלא אנקוב בשמו, שהוא חתן
"פרס ישראל לביטחון", ניסיתי
לדלות מפיו את אותה 'ידיעה-
סודית', מה התועלת בכור האטומי?
כתגובה, הוא התחיל לחייך, והתחיל
לפרט לי את הצרות הרבות שהכור
גרם עד היום. אנשים רבים מקרב
העובדים חלו במחלות שונות, כל
האדמה בסביבה הורעלה, אירן
טוענת שזכותה לבנות פצצה אטומית
מבלי כל פיקוח, כשם שישראל
עשתה, ועוד כהנה וכהנה נזקים
שונים.

שני קוריאנים אוחזים

שלחו להדפסה

בדרום קוריאה חיים קרוב ל-50 מיליון איש, וכמעט כולם לומדים גמרא בבית. "ניסיונו להבין מדוע היהודים כאלה גאונים, והגענו למסקנה שהם לומדים תלמוד", מסביר השגריר. כך הפך רב פפא לחכם מוכר יותר בקוריאה מאשר בישראל צופיה הירשפלד

התלמוד הקוריאני

ספק אם אביי ורבא תיארו לעצמם שאת הדיונים שלהם בבית המדרש בבבל על ההלכה היהודית, ילמדו מאות שנים אחר כך במזרח אסיה. אבל מתברר שהלכות "ביצה שנולדה ביום טוב" דווקא מאוד מעניינות את הדרום-קוריאנים, שהפכו את התלמוד לספר חובה בכל בית.

כמעט בכל בית בקוריאה הדרומית ישנן תלמוד מתורגם. אך שלא כמו בישראל, גם האימהות הקוריאניות לומדות בו ומספרות מתוכו לילדיהן הצעירים. כן, במדינה שבה חיים קרוב ל-49 מיליון אנשים המאמינים בבודהיזם ובנצרות, יש יותר אנשים שקוראים בתלמוד - או לפחות מחזיקים עותק שלו בבית - מאשר במדינת היהודים. הרבה יותר.

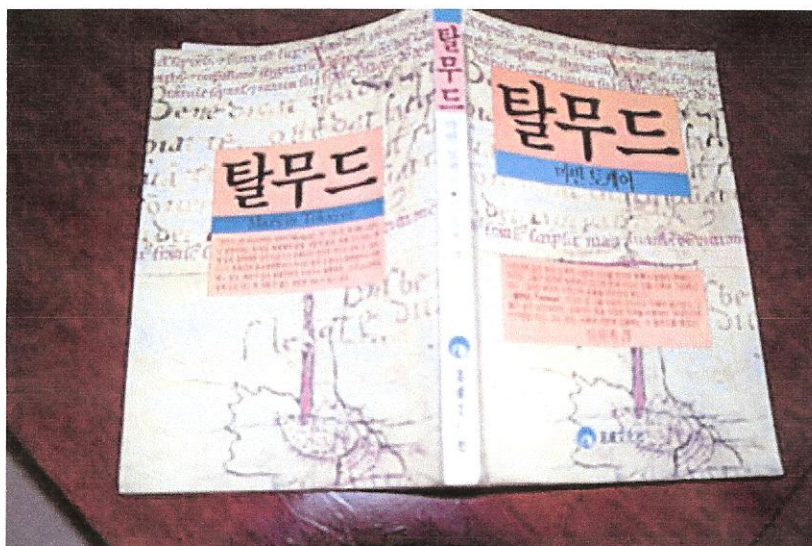
"כך נהיה גם אנחנו גאונים"

"היינו סקרנים מאוד לגבי ההישגים האקדמיים הגבוהים של היהודים", מסביר שגריר דרום קוריאה בישראל, יאנג סאם מה, שהתארח בתוכנית "תרבות היום". "ליהודים יש אחוז גבוה של זוכי פרס נובל בכל התחומים: בספרות, במדעים ובכלכלה. זה הישג מדהים. ניסיונו להבין מהו הסוד של העם היהודי? כיצד הם - יותר מעמים אחרים - מצליחים להגיע לכאלה הישגים מרשימים? איך זה שיהודים הם כל כך גאונים? המסקנה שהגענו אליה היא שאחד מהסודות שלכם זה לימוד התלמוד."

איך אומרים "אין הכי נמי" בקוריאנית? צילום: מיכה דומאן. באדיבות מרכז חב"ד ת"א

לחצו כאן להגדיל הטקסט

התלמוד בגרסה הקוריאנית (צילום באדיבות שגרירות דרום קוריאה)

"יהודים לומדים תלמוד מגיל צעיר, וזה מסייע להם, לדעתנו, לפתח יכולות גבוהות. ההבנה הזו הביאה אותנו למסקנה שגם אצלנו צריך ללמד ילדים תלמוד. אנחנו מאמינים שאם נלמד את ילדינו תלמוד - נוכל גם אנחנו להיות גאונים. וזה מה שעומד מאחורי ההחלטה להכניס את הספר הזה כמעט לכל בית בקוריאה הדרומית."

מיליארד לא טועים:

סין, זה טוב ליהודים / רון מדזיני

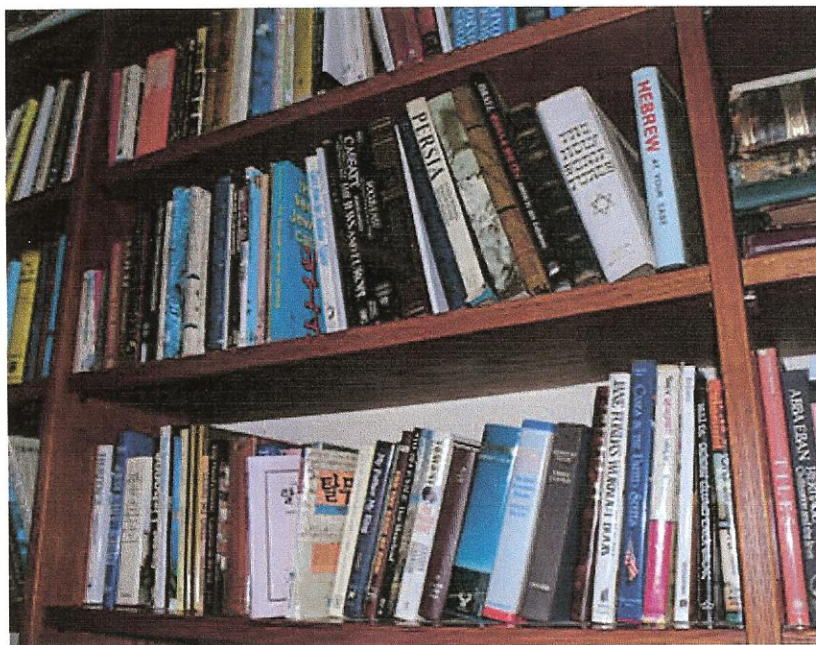
אם הייתם נתקלים בספר שנקרא "יהודים - למה הם עשירים?" בכל מקום אחר בעולם, הייתם בטוחים שמדובר בפרסום אנטישמי. אם מדובר בספר סיני, אתם יכולים להירגע

[לכתבה המלאה](#)

יאנג מספר כי הוא עצמו קרא בתלמוד מגיל צעיר מאוד: "זה נחשב ללימוד מאוד משמעותי", הוא מדגיש. "התוצאה היא שיש יותר קוריאנים שמחזיקים בביתם תלמוד, מאשר יהודים בישראל. לי, למשל, יש שני סטים של תלמוד: את האחד קנתה לי אשתי, ואת השני קיבלתי מתנה מחמותי."

הקוריאנים מחבבים את התלמוד לא רק כי הם רואים בו מקדם גאונות, אלא משום שמצאו בו ערכים הקרובים לליבם.

"במסורת היהודית יש חשיבות לערכי המשפחה", מסביר השגריר הדרום-קוריאני. "רואים את זה גם היום, במנהג שלכם להתכנס בכל יום שיש לארוחה משפחתית. גם בארצי המשפחה מאוד חשובה. היחס למבוגר, הכבוד וההערכה שיש ביהדות לזקנים, מקבילים להערכה הגבוהה שזוכים לה המבוגרים בארצי."

ארון הספרים הקוריאני (צילום באדיבות שגרירות דרום קוריה)

"דבר נוסף ומאוד משמעותי זה היחס לחינוך. במסורת היהודית יש חובה ללמד את הילדים, ומקדישים לזה המון תשומת לב. גם אצל ההורים הקוריאנים עומד חינוך הילדים בראש סדר העדיפויות. אני חושב שהדמיון הזה הוביל לכך שהיום אפשר לראות בארצות הברית מהגרים קוריאנים שהולכים בעקבות היהודים, ומצליחים באותם תחומים שיהודים מצליחים בהם."

בעקבות התלמוד הגיעה הערכה בתחומים נוספים, ביניהם - התרבות. "היהודים אוהבים תרבות ואמנות. אני גר ברישפון, שזה מושב קטן. ובשבוע שעבר נפתחה שם גלריה לאמנות ולמוזיקה", אומר השגריר. "זה עורר את התפעלותי, שאפילו במושב קטן יש בית לתרבות. לנו אין את האפשרויות שיש לכם, אבל אנחנו לומדים מכם גם בעניין הזה, ומשקיעים כדי שנוכל כמוכם, ליהנות גם מתחומים אלה."

אחות תאומה (טוב, כמעט)

ואם חשבתם שכאן מסתכם החיבור, תחשבו שוב: הביוגרפיה היהודית שנדמית לנו ייחודית למדי, מזכירה לקוריאנים את זו שלהם.

"אני מוצא המון דמיון בינינו - ליהודים ולמדינת ישראל", אומר השגריר. "גם לכם וגם לנו יש היסטוריה ארוכה שכוללת קשיים גדולים. ישראל ודרום קוריה קיבלו את עצמאותן באותה שנה, 1948, כך שאנחנו בני אותו הגיל, 63. לנו, כמו לכם, יש בעיות של שכנים עוינים. לנו, כמו לכם, אין כמעט מאגרים טבעיים, ועלינו לסמוך בעיקר על ההון האנושי שלנו."

"ב-64 שנות קיומה של ישראל היא מאוד התפתחה. היא חוללה ניסים בכלכלה שלה, וגם אנחנו. האנשים בישראל דומים לדרום קוריאנים באדיבותם וגם בחוסר הסבלנות שהם מפגינים, לעיתים."

"כשמתלוננים על איך שאתם נוהגים, אני אומר שמאוד נוח לי לנהוג כאן, כי אתם נוהגים על הכביש כמו שנוהגים אצלנו. יש לכם גם לב חם, כמו לקוריאנים, ולכן לדעתי ישראלים וקוריאנים יכולים להתיידד בקלות, כי אנחנו דומים מבחינה רגשית. גיליתי שכאשר ישראלית מתיידד איתך, הוא עוזר לך מבלי לצפות לתמורה. לכן אני מעריך מאוד את החברות שיש לי עם ישראלים. אנחנו כל הזמן לומדים מכם."

● שגריר דרום קוריה, יאנג סאם מה, התארח בתוכנית "תרבות היום" בערוץ הראשון.